

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

CIS MOLL

chitanka.info

*So pocht das Schicksal an die
Pforte.*

Beethove

n

*Отмахна той завесите и тихо
застана пред отворений прозорец.
Таинствена и чудна лятна нощ
полухваше с дихание си морно
и лееха над сънний мир приветно
сияние рой трепетни звездици;
невнятен говор водеха със тях
в градината събудените ветки.
Нощта бе ясна, но злокобен мрак
се сбираше Бетховену в душата —
и той кръз него нищо не съзре.*

*И тихо пак отдръпна се назад,
през стаята премина и замислен
той седна пред отворений роял...
Разсипаха се звуци бурен вихър
и трепнаха прекъснати. Ръце
отпусна той и смъртно бледен лик
безпомощно обори на гърди.
И в мрачния му ум злокобни мисли
се зароиха, сепнати за миг,
тъй както искри изпод пепелта
на току-що разровена жарава:*

*— За мене всичко свършено е вече!
Слепецът няма слънцето да види.
Във безпросветна нощ залутан, само*

живее той — да чувства адский ужас
на туй, що е загубил безвъзвратно.

Слепец! За мен залязоха навеки
на слънцето лучите — с звуковете
на музиката... А едни, едни
те даваха живот на моя дух
и светлина на гордите ми чувства.
Аз доживях самичък да се видя
мъртвец приживе. Другите живеят
с живота на творенията мои —
и само ази зарад тях съм глух.
И призракът на мойта чест жестока
ме неотстъпно навсъде преследва
със своя злобен и ужасен смях:
„Творецът на хармонията — глух!“
Душа жаднее за покой — покой
във гроба — на чиито двери няма
съдбата ни да хлопа, ни зове!

Витаеше веч сянката на смърт
над него и облъкна го със мраз.
Но геният, хранител на душата,
отблъсна властно удара... Бетховен
чело подъе и през прозореца стрелна
навъсен поглед в звездни небеса.
— Покоят е тъй близо!... За такъв ли
покой жадней сърцето? Избавление!
В смъртта покой?! Дали не малодушье
за него с своя милкав глас ми шепне?...
Де гордото съзнание — че грей
величие в човешката неволя?!

Сляп бил си ти! И Омир бил е сляп;
но в слепота от хилядите зрящи
едничък само той е виждал ясно...
Не из очите погледът излиза,

а на душата из Света Светих.

И аз оттамо счувам дивен ек!
То стон ли е на хаоса душевен?
Свещен ли плач на бедното сърце?
Или е трепет то на ощ незнайни,
но горди мисли, зародени в мрака,
що божий пръст на нов насочва път?...

Не! Не! Живее всемогъщият дух —
а с него аз в изкуството живея...
И загубата на единия слух
нелесно тъй убива идеалът,
когато него **Висшият Слук** поддържа!
Аз чувствам чрез него буйния пулс
на общия живот на естеството —
не той ли бие в моето сърце?
То не от туй ли страда тъй жестоко?
В страданието е неговия живот!
И само в него ази ще намеря
за нови чувства нови звукове —
изкуството чрез тях да обновя...

Таз висота достигна, възродена
в велика скръб, великата душа.

В полета горд на възбленуван блян
унесен, той сафърленото свое
творение отново залови —
и се забрави, и забрави всичко...
В хармония и дивна, и надвластна
се сбориха и сляха звукове,
метежен рой подир метежен рой,
като пожарни пламъци. От тях
на беззаветност знойният дъх повея...
А смъртните окови, що душата
тъй гордо бе зафърлила, звънтяха

болезнено, като отъек на буря,
и нейде си замираха далеч...
В нестройний строй на тоя химън горд
диханието на покой възвишен
трепереше — покой на дух възмогат.

И в своята забрава той не спази
как влезе тихо в стаята един
от младите му ученици; сепнат
от звуковете бурни на рояла,
зад него той застава... И ужасни
в главата му се мисли зароиха:
„Рикание на гладен лъв в пустиня
в тез звукове ехти. Отде те идат?
Това не е ли изблик на безумье?
Или той с своята глухота изгуби
и паметта за формата и строя?
Безумецът, дали не възмечтава
да заглуши светът — и нов закон
да тури за хармонията той?!“

А между туй, съзнанието тайно
мълвече на Бетховена в душата:
„Ти на съдбата няма що да робицеш.
Ти имаш свой особен дял... Ти сне
от небесата пламък Прометеев
да го запалиш в хорските сърца
и възгорени, да ги възвисиш.
И в тях сърца, един през векове,
ти ще живееш безсмъртен в смъртний мир.“

Издание:

П. П. Славейков, Събрани съчинения в осем тома, том 1.
Български писател, С. 1958.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.